# Statistik, magt og manipulation



# Statistik, magt og manipulation

Målgruppe: 10. klasse. GU, VU

## Beskrivelse

Når du ser film på din Ipad, afleverer barn i institution, køber ind og kører bil, bliver du iagttaget og lavet til statistik, og dine data fortæller mere om dig, end du drømmer om. Når FC Midtjylland spiller fodbold, bliver der også lavet statistik i stor stil, og udmøntningen af den har stor betydning for både taktik og træning. Det skyldes, at FC Midtjylland ejes af en rig englænder, der har skabt sin formue ved at lave statistik på fodboldkampe og spille på de rigtige hold, antal mål, næste målscorer osv. Og hvad med politikerne? De bruger og misbruger gerne statistik, men forstår de den - og gør du? Test dig selv sammen med politikerne, når vært Søren Storm disker op med et eksempel på statistisk "falsk positiv".

## Pædagogisk note

Denne udsendelse kan bruges i matematikundervisningen i 7.-9. klasse. Den er oplagt til at arbejde med, hvordan statistik kan bruges til at manipulere med data, til at tale om, hvordan og hvor statistik bliver brugt i samfundet og hverdagen, og til at tale om, hvordan statistik påvirker vores daglige og fremtidige liv. Kapitelsættet giver mulighed for, at man kan udvælge bestemte fokusområder, hvis hele udsendelsen er for meget på en gang. Man kan også tildele grupper i en klasse forskellige kapitler/områder, de skal arbejde med at fortolke og formidle til andre.

## Kapiteloversigt og kapitelindhold

### Kapitelsæt: Statistik, magt og manipulation

Rikke Teglskov

**01: Statistik fra Danmarks Statistik** **00:01:13**
Hvad bruges statistik til for at holde Danmark i gang? Hvilke eksempler nævnes i udsendelsen?

**02: Statistik om sig selv** **00:03:28**
Nogle laver statistik på sig selv om alt. Hvilke eksempler nævnes i udsendelsen?

**03: Hvad er forskellen på data og statistik?** **00:06:13**
Kan du efter at have set dette kapitel forklare, hvad forskellen er på data og statistik?

**04: Spørgeskemaundersøgelser** **00:07:48**
Hvordan kan man indsamle data, som skal kunne sige noget om hele befolkningen? Hvordan kan vi lade folk svare? Og hvordan kan vi påvirke folks svar i spørgeskemaundersøgelser?

**05: Statistik brugt i medierne** **00:10:26**
Hvad er forskellen på sammenfald og sammenhæng, når vi kigger på data fra statistik?

**06: Manipulation med statistik** **00:12:09**
Forklar for hinanden, hvordan der bliver manipuleret med svarmulighederne i undersøgelsen blandt de studerende.

**07: Statistik på dig som forbruger - big data og small data** **00:17:14**
Hvordan får butikker statistik på kunderne? Hvad er big data og hvad er small data? Diskuter, om I mener, at det er godt eller skidt, at butikkerne får statistik på kunderne.

**08: Statistik og sport** **00:24:10**
Hvilken rolle spiller statistik i sport? Giv nogle eksempler fra udsendelsen på, hvilke former for statistik, der optræder i sportssammenhænge. Se evt. kapitel 12 for at se resultatet af undersøgelsen.

**09: Statistik og politik** **00:41:29**
Hvad er der galt med Aase Madsens brug af statistik om andelen af danskere, som bruger folkebibliotekerne? Hvordan tror I grafen, som Venstre brugte ville se ud, hvis aksen ikke var manipuleret med?

**10: Statistikopgave** **00:44:59**
Forklar eksemplet med sygdommen og testen for hinanden. Prøv at regne efter. I kan evt. se dette kapitel nogle gange. Hvad tænker I om det, politikerne siger, om deres brug af statistik?

**11: Tracking af forbrugeradfærd som statistik** **00:51:48**
Diskuter, hvad I tænker om det, som udsendelsen fortæller om tracking af forbrugeradfærd. Er det en fordel for forbrugeren? Er det en fordel for butikkerne? Er det win-win? Er der nogle ting, vi skal være bekymrede over?

**12: Statistik og sport** **00:58:51**
Se resultatet af statistikundersøgelsen på sport fra kapitel 08.

**13: Statistik på dig selv - forbedre dit liv?** **00:59:48**
Hvordan har personen brugt statistik til at forbedre sit liv? Hvad tænker I om den måde at bruge statistik på? Var det noget, I selv kunne finde på?

**14: Afslutning på programmet** **01:02:47**